

MEDUJE ESANČIŲ METALŲ KIEKIO NUSTATYMAS

Birutė Staniškienė,

Lietuvos veterinarijos akademija

Richard Palavinskas, Christian Boess,

Vokietijos federacinis vartotojų sveikatos apsaugos ir veterinarinės medicinos institutas

Santrauka. Medus yra natūralus bioproduktas. Jo vertingosios savybės priklauso nuo medaus rūšies ir kilmės. Kiekvieno regiono augalų žieduose yra tik jam būdingas cheminių elementų kokybinis ir kiekybinis santykis, todėl bendras mineralinių medžiagų kiekis meduje labai priklauso nuo vietovės. Taigi iš sunkiųjų ir retųjų metalų kokybinio ir kiekybinio santykio meduje galima spręsti apie medaus kilmę bei aplinkos užterštumą šiais metalais. Mineralinių medžiagų kiekio meduje normos Lietuvoje nenustatytos. Pavieniai bitininkai tokių tyrimų atlikti nepajėgia. Todėl nutarėme firmos FENNIGAN MAT masių spektrometru ICP-MS ištirti sunkiųjų ir retųjų metalų- Rb, Cu, Zn, Sr, Cd, Ba, Pb, Ce, La, U kiekį medaus bandiniuose, paimtuose iš skirtingų Lietuvos vietovių. Daugiausia rubidžio rasta miško meduje, todėl pagal šio metalo kiekį galima skirti medų į miško ir pievų. Pagal švino, cerio, urano kiekį galima spręsti apie aplinkos užterštumą šiais metalais. Daugiausia jų rasta miško meduje. Metalų kiekis meduje priklauso nuo bityno geografinės padėties, produkto kilmės, jo laikymo ir transportavimo indų, bitininkystės įrankių.

Raktažodžiai: medus, sunkieji metalai, retieji metalai, aplinka, užterštumas, kokybė, kilmė, rūšiavimas, masių spektrai.